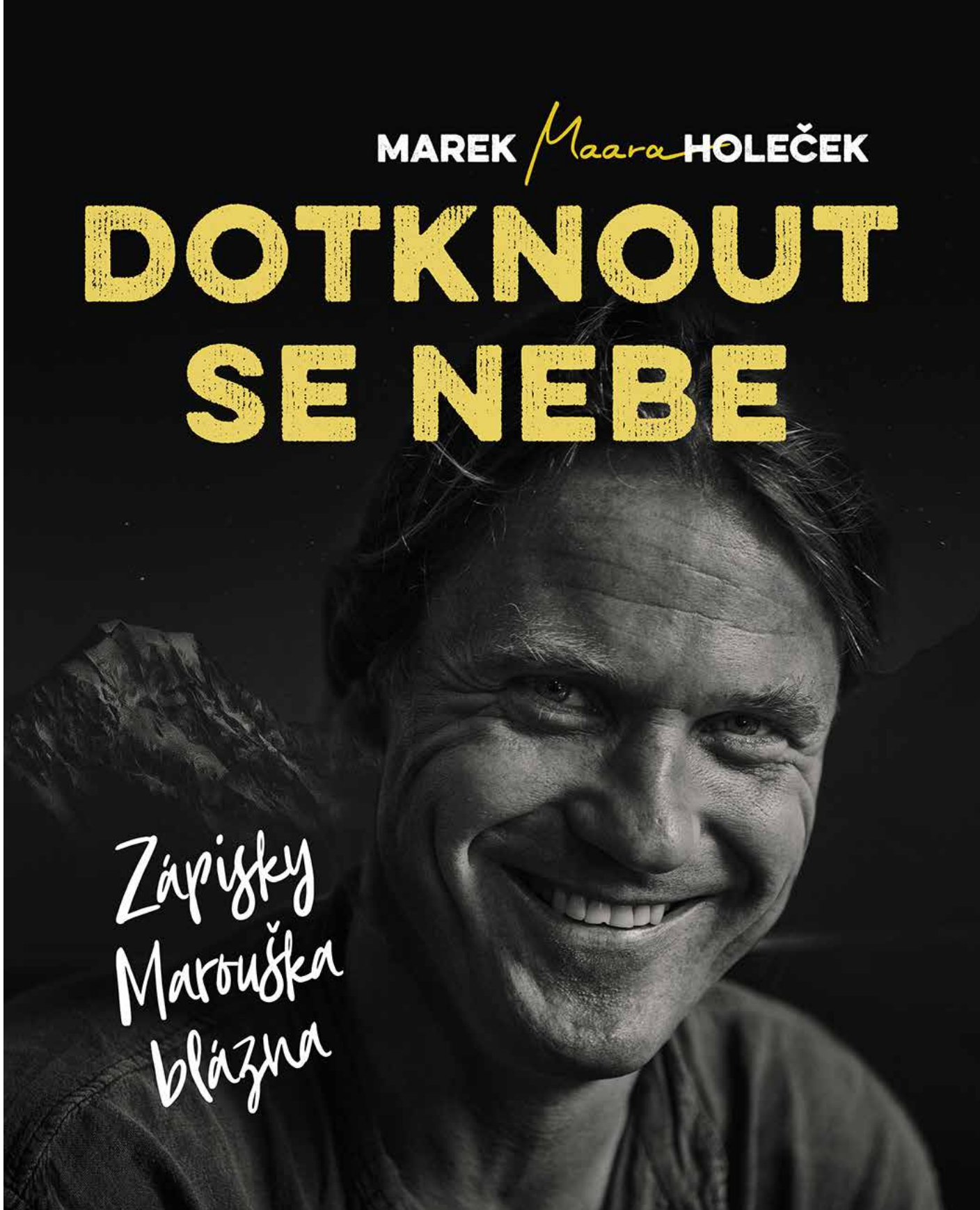

MAREK *Maara* HOLEČEK

DOTKNOUT SE NEBE

Zápisky
Marouška
blázna

Dotknout se nebe

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Marek Holeček
Dotknout se nebe – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Obsah

365 dní	4
EXPEDICE GAŠERBRUM I., PÁKISTÁN	10
Étienne Leroux alias Hook	56
<i>Pedikúra s nádechem krutosti</i>	60
<i>Podzimní paleta barev</i>	62
Šat a role kurtizán	64
<i>Na ostrov pokladů a odpovědí</i>	72
EXPEDICE MONTE PIŽDUCH, ANTARKTIDA	76
Expedice očima Míry Duba	123
<i>Námluvy s Chobotnatcem</i>	128
<i>Mammutí svatba</i>	129
<i>Dotazník pro Mammut</i>	130
<i>Ukrajina</i>	132
<i>Časy se mění...</i>	142
EXPEDICE KYAJO RI, NEPÁL	147
<i>Domov v oblacích</i>	168
Očima Pavla Hodka	172
<i>Jak myšák v běhacím kole...</i>	174
Kamerou Tomáše Galáska	180
<i>Sám doma</i>	185
EXPEDICE NANGA PARBAT, PÁKISTÁN	186
Pohled Toma Petrečka	213
Rosnička se srdcem býka	216
Povídání s Natálkou	220
Lidová tvořivost nezná hranic	222
Zlatý cepín pro Česko	224
○ autorovi	227
Slovníček pojmů	228

Pronásleduj své sny...

365 dní

Je začátek léta, kdy jsou louky po ránu ještě plné rosy z chladnější noci, ale obloha bez mráčku slibuje příchod parného dne. Mé auto se naklání ze strany na stranu a pronásleduje tenkou klikatou silničku, jež se zařezává do malebného údolí. Nijak nespěchám a pedál plynu jen tak šimrám. Naopak vychutnávám krajinu pozvolna se měnící před předním sklem. Ze strání padají borovicové lesy, jejichž okraje lemuje reliéf pískovcových skal. Pod nimi teče potok, který se místy rozlívá do mokřadů plných rákosí, místy ho přehradí jezírko, na jehož hladině mezi blatouchy plavou kačeny i se svými čerstvými přírůstky. Vzápětí mi tento klidný obraz přeruší impulz a přes zpětné zrcátko hledím do zadní části vozu. Tam spí v sedačce také můj potěr. Jistě, již několik jar má za sebou, ale v té její dětské tváři je stále vepsaná andělská nevinnost, které se dá vše odpustit a pro kterou klidně udržím veškerou tíhu světa. Dál ve vozu na mě vykukují velké psí oči a čumák. *Však za chvíli tam budeme, Šaky, pak se proběhneš*, řeknu jen tak pro sebe. Ve vteřině vracím pohled na vozovku, kde zahýbám ostře doleva a mímám ceduli s nápisem Ráj. Honosný název pro vesnici se třemi baráky. Respektive dvěma staveními a jednou hospodou. Okamžitě přibrzdím a juknu na Káju vedle sebe.

„Dáme kávu?“ Na tváři se jí rozlije jemný úsměv Mony Lisy.

„No, dala bych si, ale spí nám tam šmejdek.“ Přitom spiklenecky ukazuje palcem za sebe.

„Hmmm, to se probere a bude prudit. Tak až pojedeme nazpět.“

Trochu přidám na těch pár posledních kilometrů, co nám ještě zbývá. Za několik minut zastavuji. Jsme na místě. Z čista jasna vzadu vše ožije. Ve Viktorčiných mandlových očích najednou plápolají ohníčky, protahuje ruce nad hlavou a hlasitým zívnutím dává na vědomí, že je třeba s ní počítat.

„Kde to jme, tatí?“

„U Sněkurvy a sedmi prcalínů.“

„Cožéé?“

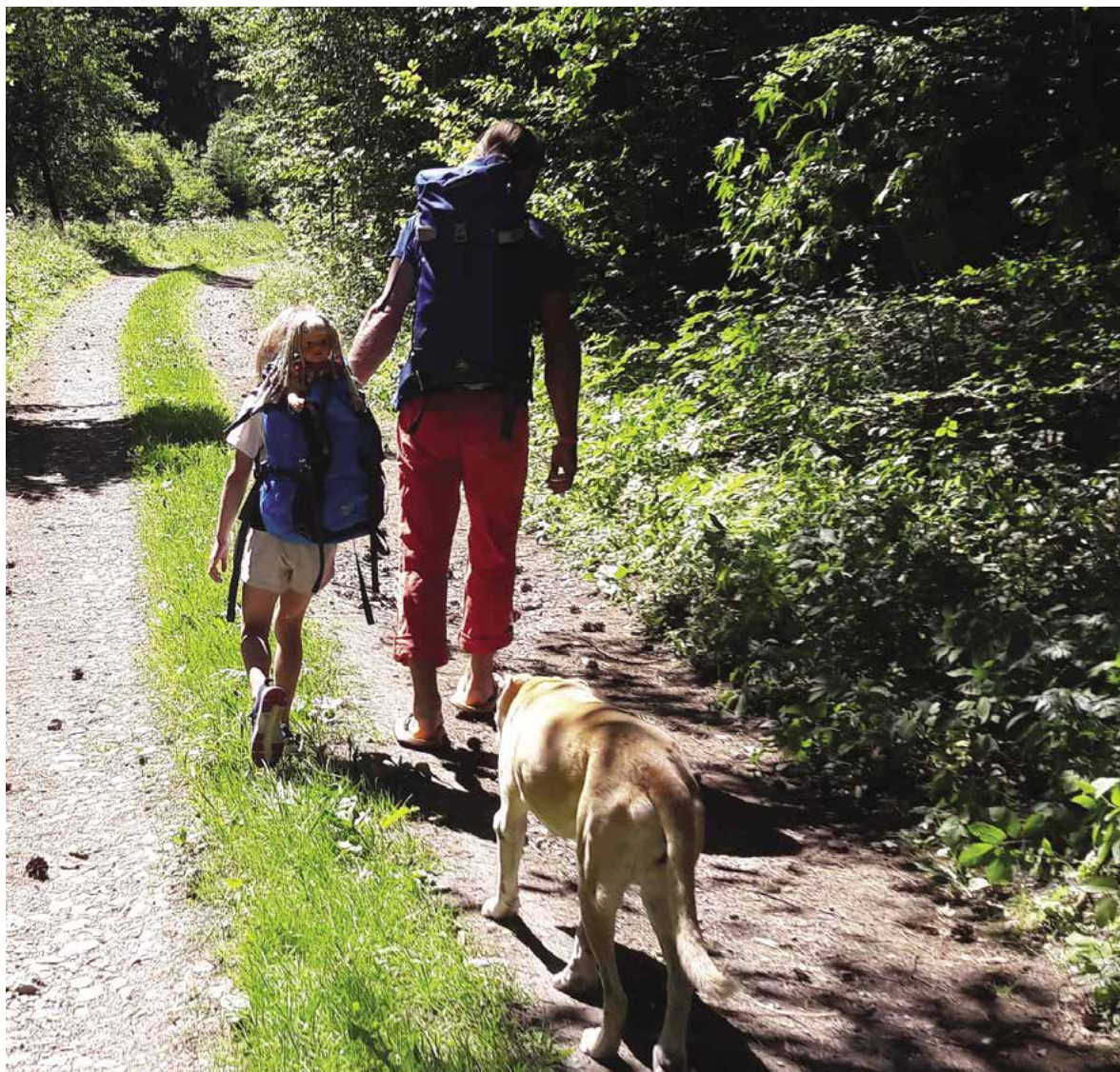
„Jsme u Sněhurky a sedmi trpaslíků, Viku,“ opravuji předchozí slova, když vidím káravý pohled Káji.

„To se občas stane přeci, že se člověk přeřekne, ne?“ A s pokrčením ramen urovnávám situaci. Abych zahladil stopy, hned navazuji.

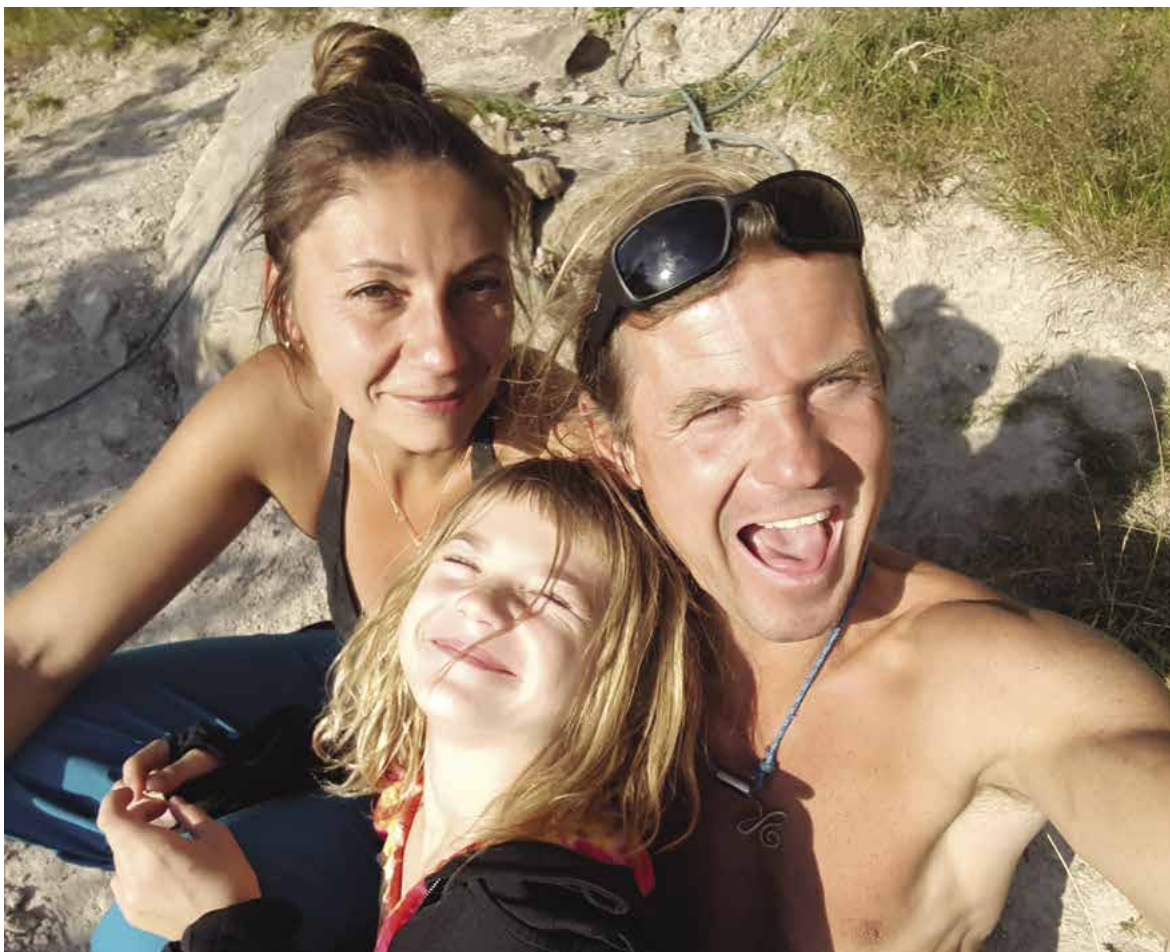
„To jsou takové skalní věžičky, na které, když mi byly čtyři roky, jsem lezl se svým tatínkem. Víš, s dědou Čendou. Mimochodem, jsem zvědavěj, jestli to, frajerko, vylezeš.“

„Jasně, tati, a kde jsou ti prcalíni?“

Dělám, že jsem nic neslyšel, hlavně uhýbám pohledem od Káji a ukazuji směrem na kopeček, kam musíme jít.

Tady začal kolotoč 365 dní...

Víc než vrchol, jsme šťastní

Jsou slyšet pravidelné rány do zadních výklopných dveří, jak čoklice radostí mlátí oca-sem. *Pust mě už*, volá psí řečí. Vypouštím ji a ona hned tryskem mizí prozkoumat okolí. Beru z kufru bágl s lezením, zavírám dveře a pípnutí mi hlásí, že kára je zavřená. Přidávám do kroku, abych dohnal holky. Jakmile je dojdu, беру Viktorku za její drobnou ruku, za druhou ji drží Kája. Pak písknu na Šaky, která se přičítí s plandajícím jazykem. Poskakuje radostně vedle mě. Čeká, že jí hodím klacek. *To budeš muset chvílku počkat, potvoro chlupatá*. Teď nasávám okamžiky štěstí. Nohy se šourají úvozem zarostlým travou, která nám sahá až do půli lýtek, a ve vzduchu je cítit vůně lesa. Má mysl utíká časem kamsi zpět.

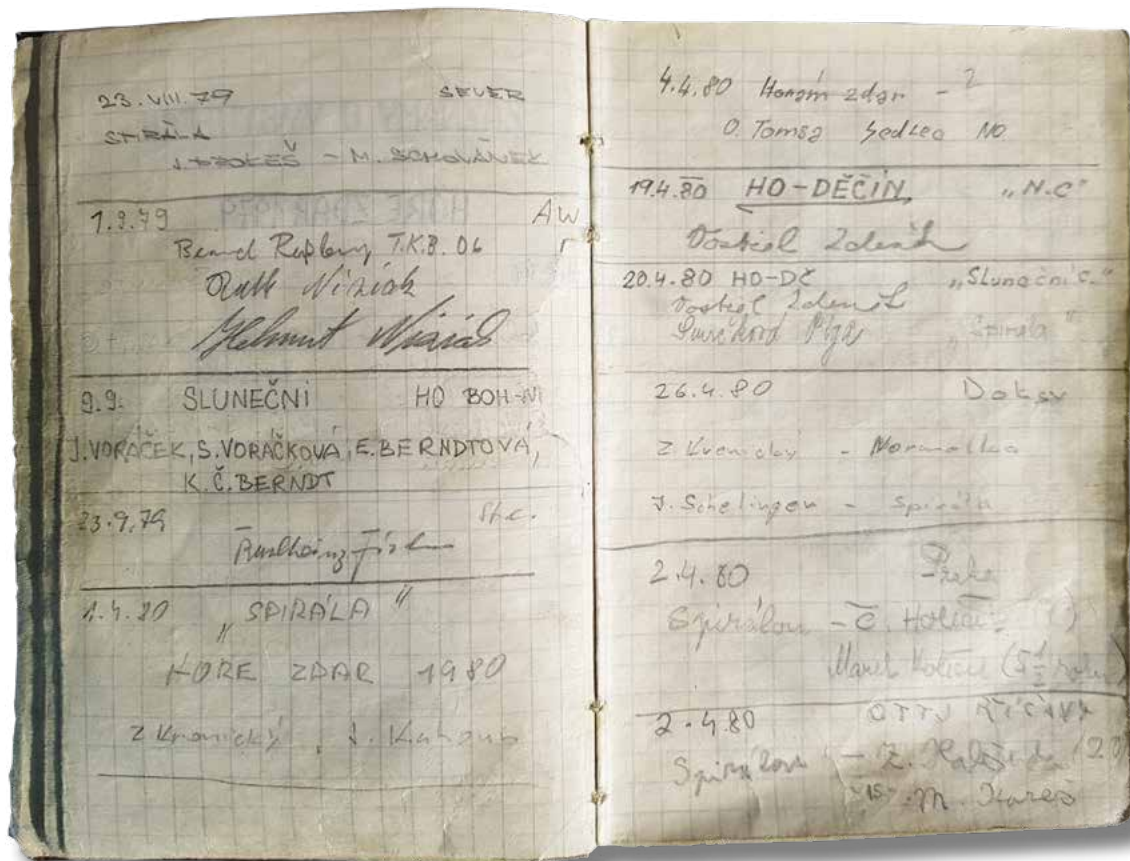
Před čtyřiceti lety moji tehdy čtyřletou ručku držel tatka a šlapali jsme stejnou cestou, za stejným cílem. Pane jo, to už je dávno. Přemýšlím, co se mi tenkrát honilo hlavou. Vybavuji si jen drobné útržky, přesto byly natolik silné, že něco z té atmosféry cítím ještě dnes. Teď koukám na střapatou hlavičku další generace. Mezitím vystoupáme až k úpatí skal, kde s úlevou odhazují batoh.

„Tak to je věž Šmudla, Viku, stejný prcek, jako jsi ty.“

„Nech toho, tatuldo,“ odpoví s razancí prásknutí biče rozzlobený piditor.

Vyndávám lano, karabiny, prostě veškerý cajk, který leťí na jehličí s pískem. Mezi jehličím prolézají velcí mravenci připomínající futuristická terénní vozítka. Na ty si vzpomínám, i tenkrát mě mravenci zaujali. Začínám lézt a po pár metrech stojím na vršku. Dobírám lano, přičemž někde v pŕlce je navázaná Viktorka a na konci Klára.

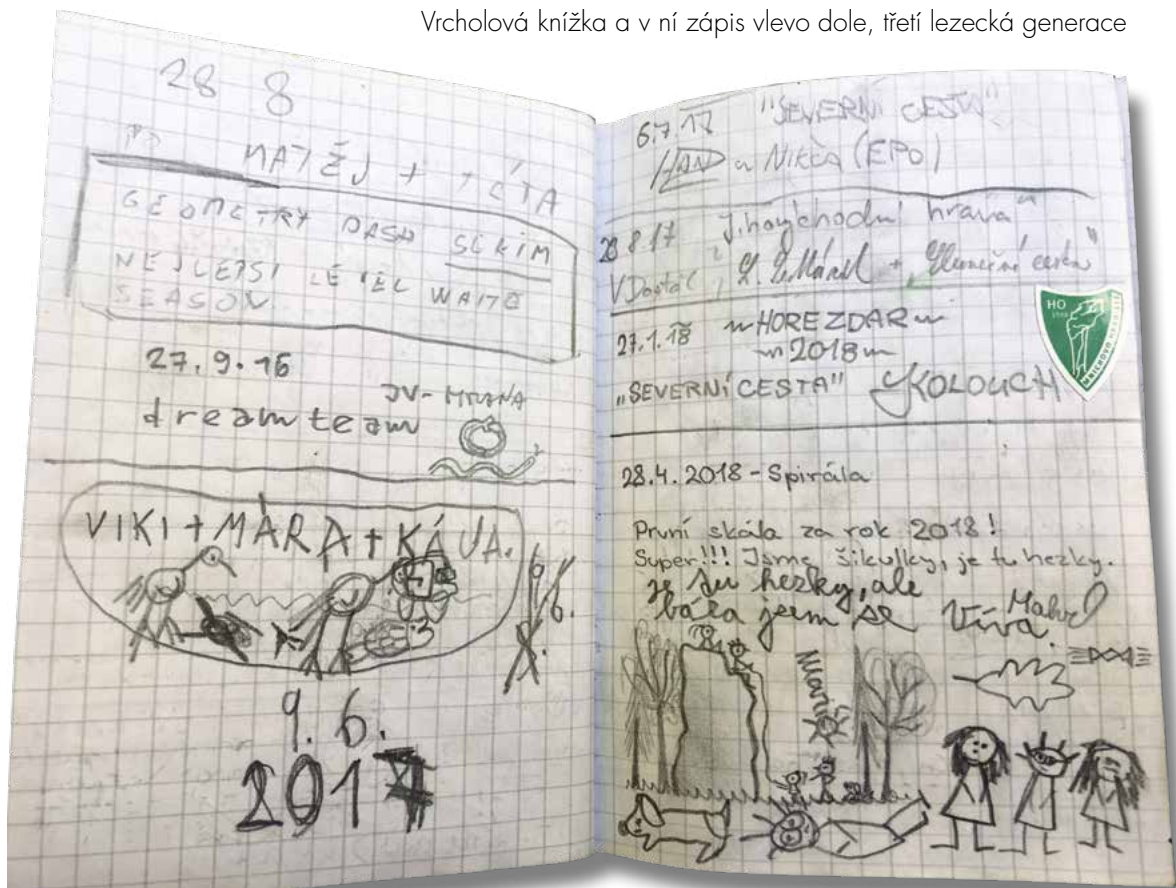
Vrcholová knížka z roku 1980 – senior a junior, první a druhá lezecká generace

„Můžeš, Viku,“ houknu dolů a vykloním se tak, abych na ni viděl. Vzápětí mě zaplaví vlna pýchy nad tou malou čudlou. Vizualní představivost dokonale zkoordinovaná s pohybem je jí naprosto přirozená. Leze jako pavouček. Není to sice zdaleka poprvé, ale pokaždé mě to potěší. Narovná se v zádech a rozhlížím se po okolí zalitým sluncem. Najednou mé myšlenky putují do tisíce kilometrů vzdáleného Pákistánu. Za pár dní odlétám na výpravu zkusit naplnit jedno z dalších přání. Mísí se ve mně nával těšení se smutkem a nostalgií. Všechny tři pocity najednou.

Poslední kousek a Viku sedí vedle mě. Z plechové krabičky jí podávám vrcholovou knížku. „Tady se můžeš podepsat.“ Sleduji pomalu tvořící se velká písmena, do nichž fouká neviditelný vítr. Vyplazený jazýček a velké soustředění, než těch osm písmen spatří světlo světa.

Vrcholová knížka a v ní zápis vlevo dole, třetí lezecká generace

„A teď ti povím krátkou pohádku o jednom klukovi, který byl téměř o půlku mladší než ty. Před hodně lety na Šmudlu také vylezl se svým tatínkem a začal snít o tom, že z něho bude ho-
rolezec. Neuměl ještě psát, tak mu bylo doporučeno, ať něco nakreslí a...“

„Tatí, to jsi byl ty s dědou. To není žádná pohádka,“ přerušil mě razantně drzoun.

No vidíš, a mně už to tak skoro připadá, ty moje princezno, řeknu si pro sebe. Víím, že pokračovat v příběhu nemá cenu, ale v hlavě mi přesto dobíhá. Od té doby jsem prožil přes třicet výprav na různé kontinenty a do všemožných hor. Hledání té správné cesty často hraničilo s přešlapem a mohlo skončit slepou uličkou nebo zcela jinde. Je to dlouhý čas, přesto mě vášeň držela stále tím jediným směrem. Kdo ví, co bych bez ní dělal a jestli bych cítil tu stejnou spokojenost žití. Možná jo. Vyfasoval jsem však na začátku anděla strážného, který nade mnou vždy držel plápolající pochodně, abych v temných záhybech nezabloudil. Nezdary střídaly úspěchy a svět se postupně s poznáním stále rozšiřoval. Možnosti přibývaly s dovednostmi, podporované neuhazitelnou žízni po všem novém. A stále mi to nestačí, jelikož na konečnou hranici narazíme až tehdy, když naše představivost začne chřadnout. Tento okamžik ještě nenastal.

Mezitím k nám dolézá i Kája. Jsme všichni na vršku, jen Šaky dole u batohu leží a vyčítavě nás pozoruje. Posílám jí vzduchem pusku na čenich, s takovým tím fouknutím do dlaně. Hned na to dávám plnotučnou Kláře a pak i Viktorce s lehkým olíznutím. Věděl jsem dopředu, jakou bouří to vyvolá. Malá pěstička se zvedla a praštila mě do boku. Přesto ve mně proběhla vlna škodolibé radosti z ujištění o vzájemném citu. Idylka těchto slunných okamžiků se usadila hluboko v mé mysli. Stanou se z ní vzpomínky, které mne začnou trápit až v opuštěnosti nadcházejících dnů. Pokaždé pak ucítím bodnutí u srdce z okamžitého nedostatku, kdykoli si na ně vzpomenu.

Měl jsem sice jistou představu, co mě v nejbližším období čeká, ale následujících 365 dnů předčilo veškerou moji představivost. Byl to kalup přelétání z místa na místo s neuvěřitelnou pestrostí dnů. Právě o tom je tato moje druhá knížka, která zaznamená nikoli kalendářní rok, ale dvanáct měsíců úpisu s ďáblem, jenž se začne odvíjet na dalších stránkách. Mám oproti vám jednu výhodu – každý okamžik jsem prožil. Přesto až díky třídění článků a dopsání dalších řádků jsem si některé momenty konečně vychutnal či v bezpečí odstupu prožil zcela znova.

A dramatic landscape of a mountain valley. In the foreground, a winding river flows through a rocky, light-colored terrain. The middle ground shows a steep, dark mountain slope on the left and a snow-capped peak on the right. The background features more snow-capped mountains under a clear blue sky.

EXPEDICE GAŠERBRUM I. PÁKISTÁN

červen až srpen 2017

Za doly a za hory

Zdálo se mi to celé jako rychlé problesknutí. Jednoduše „blik“, taková nepatrná mžítka před očima, u které nevím, zda to bylo skutečné, či nikoli. Sen těsně před probuzením, běžící na pozadí víček, ze kterého si odnášíte spíše pocity než přesné obrazy příběhu. Anebo ještě lépe, jak rychlovlak šinkanzen projíždějící v děsivé rychlosti stanicí, na jehož lesknoucích se bocích se odráží rádoby hýbající se svět za vámi. Vlak zmizí, vy se otočíte, ale tam vše stojí pevné a statické. Co to bylo? Mozkové závity pátrají po vysvětlení. Byl to klam, nebo něco tak rychlého, že jsem ani nestačil zareagovat, natož si případně vychutnat tu prchavou chvilku?

Tak s těmito pocity se momentálně peru. Obzvláště když prsty narážejí na klávesnici při snaze zaznamenat vnitřní rozpolcenost a každou chvilku zmáčknou písmenko vedle. Nebo spíš dvě najednou. Není se čemu divit, mířím opět ke Gé jedna a jsem znova na Karákóram Higway, na jeho pekelných zákrutách, výmolech a hrbech, které dokážou katapultovat i desítky centimetrů nad sedačku. Nejspíš to pákistánští inženýři vyprojektovali úmyslně, pro vylepšení zážitku z jízdy, takzvaně „pohled z nadsokou do údolí“, aby dotyčný lépe viděl svíjející se meandr řeky Indus hluboko pod koly a o nic nebyl ochuzen. Tím je udržován i stálý přehled o situaci s neoddělitelnou jistotou, že pokud bradatý pilot zatočí volantíkem blbě, tak nás místo jízdy čeká let dolů s celou sérií kotrmelců.

Nicméně vraťme se k úplnému počátku, kdy příběh této expedice začíná dělat své první veletoce. Vše začalo v roce 2007. Tehdy jsem poprvé na vlastní oči spatřil Krásnou horu. No fakt, skutečně „Krásnou“, a to nepodsouvám nic z osobních pocitů, jelikož tak zní volný překlad z místního nářečí baltí. Já bych ji tituloval zcela jinak. Nejjemnější obdoba by zněla Ta mrška jedna. A klidně bych volil název i o řád horší, ale dobré mravy velí zůstat u lechtivého výrazu.

Ať tak či onak, vyrostla za těch bezmála milion let do vsutku elegantních tvarů. A jestli lze neživoucím krásám přiřknout lidské vlastnosti, tak mě napadá ještě spanilost, dominance a tajemnost. Také je na místě doplnit trochu místopisu čili kam za Krásnou horou musíme vyrazit, jelikož známe přísloví, že se hora za Mohamedem nikdy nevydá. Stále nejsnazší je použít ocelových křidel a přistát v Islámábádu, hlavním městě islámského státu Pákistán. Pak buď opětovně vrtulí hůůů, nebo pěkně suchozemsky, jízdou džípem po divoké Karákóram „Highway“. Ta věrně jak sestra pronásleduje meandry bouřlivých vod řeky Indus, zařízle do strmých úbočí tří pohoří – západního Himálaje, východního Hindúkuše a Karákóramu. Při pohledu z letadla připomíná tenounkou tkaničku svíjející se jak nabodnutý had.

Zleva Papuchalk, já a Hook

Posledním bodem, kam se dojede postrkem, je Ascole. Odsud již sedm dní pěšky. Domovem Krásné hory je severovýchodní Karákóram v provincii Baltistán. Je to docela výbušné místo, jelikož se jedná o hraniční kopec s Čínou a dlouhý hřeben bočních vrcholů spadá až do žhavého Kašmíru. Čili místa, kde probíhá již několik desetiletí vojenská přetahovaná o hranici s Indií.

Na začátku mé kroky ještě nesměřovaly k ní, ale snažil jsem se o prvovýstup západní stěnou na její sestřenku Gašerbrum III. Ale už tehdy se Gé jedna stala láskou na první pohled.

Získat ji byl projekt, jež započala legendární himálajská dvojice J. Kukuczka a W. Kurtyka (z Polska) před více než třiceti lety. Ti ovšem kýženeho prolezení centrální stěny nedosáhli.

Navázal jsem na jejich myšlenku a poprvé začal pronásledovat tuto jihozápadní stěnu v roce 2009. K nástupu jsem si vybral levý ledový kuloár v centrální stěně. Sice skýtal

nebezpečí pádu séraků a lavin v případě sněžení, ale také nejrychlejší nástup do hlavní stěny. Jedinou nezodpovězenou otázkou zůstával nejasný přelez z kuloáru do sedla přes skalní sifon v 7 400 metrech, ústící na sněhové plato pod vrcholovou hlavou. Tento první klíč stěny jsme ale společně s partákem Zdeňkem Hrubým po druhém bivaku a přeizením nepříjemných mixů nakonec vyřešili. Následující den ráno jsme pokračovali dál, až do 7 500 metrů pod skalní bariéru. Z těchto míst jsme se však bohužel museli za více než dramatických podmínek vracet...

„Hned první pokus před lety se Zdeňkem Hrubým si nic nezadal s hollywoodským krvákem. Při dolezení přes první skalní bariéru do 7 400 metrů začaly hned v bivaku Zdeňkovy zdravotní problémy. Nikdo z nás netušil, že vygradují v prasknutí

žaludečních vředů a masivní krvácení. Vůbec netuším, jakým zázrakem jsme tenkrát hrozivě vyhlížejícímu finále utekli. Parták s obrovskými bolestmi, při kterých zvracel, slaňoval nejprve přes dvousetmetrový skalní práh, kde jsem připravoval místa ke slaňování. V ledovém kuloáru pak musel vždy sjet na délku lana, zavrtat šrouby a čekat, než jsem k němu dolezl. Tak to šlo bezmála dalších sedmnáct set metrů s jedním bivakem v sérakové jeskyni, než jsme se znovu dotkli ledovce. Následný útrpný pochod roztrhaným ledovcem zakončil transport helikoptérou z base campu do nemocnice ve Skardu. Nebezpečí bylo zažehnáno. Byl jsem bez partáka a do odchodu zpět ještě zbýval čas. Tak jsem ho využil a vystartoval klasickou cestou na úplně opuštěnou horu. Po čtyřech dnech jsem se vrátil do základního tábora i s vrcholem Gašerbrumu. Tenkrát jsem stál poprvé na vrcholu v 8 080 metrech a díval se na osiřelý Karákóram.”

Neúspěšné pokusy se následně hromadily jak perly na provázku. Při dalším ataku Gé jedničky zahynul i můj parťák Zdeněk Hrubý, který se z více než kilometrové výšky zřítíl kuloárem dolů. Spadl s veškerým materiálem včetně lana. Takže slézání nazpět byla loterie s mým bytím nebo odchodem na onen svět za Zdeňkem.

„Stalo se to nečekaně, jak blesk z čistého nebe. Jen lehké vykřiknutí a zas ticho. Hledím pod sebe v němém úžasu, vidím, jak Zdeňkovo tělo nabírá rychlost a mizí ledovou strání. Jeden náraz o skálu, pak druhý v ledovém korytu a už letěla jen hadrová panenka, bez kostí a života. Je zajímavé, jak realistická úvaha mi proběhla okamžitě hlavou – Zdeněk je mrtvý a co já? Nenechal jsem šoku ani vteřinu a začal se soustředit na svou situaci. Visím na zavrtaném šroubu a vedle je druhý s klinkající pootevřenou karabinou. V ní mělo být lano, po kterém měl Zdeněk slaňovat. Jenže tam nebylo. A ani můj kamarád. Jak se vše seběhlo, nebylo vůbec důležité, jediné relevantní zůstávalo, co se sebou. Druhé lano jsem neměl a vše na jištění měl ten druhý. Ovšem ten už ležel v gravitační tečně víc než kilometr pode mnou. Nezbyvalo než slézt v jeho směru a nepřidat ten den na futro další křížek. Není na co čekat, slunce se za chvíli přetočí do stěny a začnou lítat vrčící šutry. Po hodinách slézání ledovým žlabem od sklonu sedmdesáti stupňů po mírnější padesátistupňový stojím vedle rozbité lidské schránky, která ještě ráno patřila k oporám mého života.“

Pak přišel rok 2015 s Tomášem Petrečkem. Dosáhli jsme výšky 7 400 m a nezbylo nám nic jiného, než ze stěny opět zdrhnout. Počasí začalo být víc než špatné a my jsme kličkovali mezi lavinami zpět do údolí.

„Lezeme při čelovkách nocí v třesuté zimě, abychom minimalizovali nebezpečí téměř dvoukilometrového kuloáru. Za jeden den se prolézt nedá, jelikož start je v 5 700 metrech a končí těžkým průlezem v 7 400 metrech. Ta peprná skalní pasáž má dobrých dvě stě metrů, což je první zatěžkávací klíč výstupu. Nezbyvá tudíž než přespát v sérakové jeskyni přilepeného vysutého ledovce, který se nachází přibližně uprostřed sedmdesátistupňového kuloáru a je vidět dalekohledem už z base campu. Nazývám ji Žraločí tlama, o které nikdy nevíte, kdy sklapne. Věděl jsem o ní z předchozích pokusů. Ovšem každý rok se mění a nikdo z nás nevěděl, v jakém rozpoložení ji najdeme,

Téměř osmitisícový Gašerbrum IV. je dominantou závěru ledovce Baltoro

První dva kilometry výstupu vedly nebezpečnými strmými srázy, kde hrozily pády lavin a kamení

zda se do ní půjde schovat, nebo ne. Ale důvod ke spěchu byl jasný. Kuloár je sběrnice padajícího sněhu už jen při silnějším větru, natož při sněžení. No a jakmile se kolem desáté přetočí slunce do stěny, stává se okamžitě střelnicí padajících šutrů. Noční lezení nabízí placebo – nevidět tu hrůzu nad sebou – a mráz ještě drží kameny na svém místě. Přesto je potřeba býti rychlý a účelný. K závěru dalšího dne se dostáváme po těžkém mixovém lezení na sedélko, které je spojeno s platem a vrcholovou skalní hlavou. Počasí má být dobré a s tím i usínáme. Ráno však silný vítr úspěšně imitoval sněhovou bouři, která bez přestání trvala dalších šest dní. Byli jsme v pasti. Lézt nahoru nebyla šance a dolů padaly vodopády sněhu. Nakonec jsme po proležených dnech v malém bivačovacím stanu slanili. Dole v base campu jsme se ocitnuli úplně vyřízení po jedenácti dnech od chvíle, co jsme vyrazili.“

V následujícím roce 2016 jsme s Ondrou Mandulou dosáhli hranice 7 700 metrů.

„To jsem ovšem netušil, že čtvrtý pokus s Ondrou Mandulou o rok poději bude Dantovo peklo. Dolezli jsme tenkrát do sedmi tisíc sedmi set metrů. Přibližně v této výšce jsme se stali nedobrovolnými vězni na osm dní. Takže návrat zpět se povedl až po neskutečných čtrnácti dnech. Jídla a bombiček na vaření jsme měli s bídou na devět dní. To už nemohlo dopadnout bez následků, které se projevíly vzápětí po sundání bot. Těžké omrzliny na střapečkách u nohou. Nepomohl tomu ani tří denní pochod dolů do civilizace, a tak jsem přišel o pár článků na prstech.“

Byly to tedy čtyři na první pohled téměř identické výpravy, které měly stejného jmenovatele, a to prvovýstup do té doby neprostoupenou jihozápadní stěnou malé osmitisícovky Gašerbrum I (8 080 m n. m.). Každá výprava byla svým způsobem jinak děsivá. Jednotící byl vždy takzvaný alpský výstup, což je nejhodnotnější a zároveň nejdrsnější z možných zátěží, jakou si kdy člověk na sebe obecně v aktivitách ušil. Když nasednete do tohoto rychlíku, nemůžete při zachování sebe sama jen tak vyskočit a říct si *Prdím na to*. Musíte dokončit minimálně zdrhací manévr, což může za špatné konstelace trvat i několik dnů. A to jde jenom o návrat do base campu.

Důvodem protivenství jsou odlehlost, mráz, vysoká nadmořská výška a dlouhodobá fyzicko-psychická zátěž pod tíhou ekvilibristických kroků – je-li jeden proveden blbě, gravitace

nemá slitování. Máte na to tak maximálně deset dnů. Pak umíráte na celkové vyčerpání, pokud vás nezlikviduje něco jiného v podobě pádů lavin, kamenů nebo již zmiňované vlastní chyby. Každý den riziko exponenciálně roste. Pro trénované a z předchozích akcí rezistenci dobře ošlehané horolezce je normální úbytek třičtvrtě kila tělesné váhy za den. A solidnější postavy, neradujte se, že by vám vaše tonáž nějak pomohla. Spíše naopak, z vás se stává neúsporný energetický problém s daleko větším výdejem.

Takže shrnuto to znamená nabalit si malý batůžek s minimem vybavení, které by vám mělo umožnit přežít. Pak nastoupit se stejně zatátným pošukem jako vy a lézt stále vzhůru, dokud síly nebo vaše dovednost dovolí. Za vámi nezůstává žádná spojovací šňůra s údolím a bivaky ve stěně jsou jen vzdušné zámky, o nichž doufáte, že se v té strmé stráni povedou zhmotnit, až tam dolezete. Jinými slovy jste odkázáni jen na sebe. Zároveň děláte kroky v panenském prostředí. Nikdo před vámi v daných místech neuskutečnil nic podobného, a tak není o co se (krom vlastních zkušeností) opřít. Předpoklad je si věřit, že jste nepřestřelili náprah. Ale jistota je ve hvězdách a jen následující čas ukáže své zuby. Celkově mi ty čtyři výpravy zabraly sedm měsíců mého života. No a teď začínám pátou...

Jak za psí oháňkou

Kola terénní toyoty se bez soucitu a za příšerného skřípění zakusují do kamení a šterku a za autem se zvedají zvířena oblaka prachu. Jedeme po tenoulinké cestičce, kterou zasekala lidská houževnatost do příkrého úbočí s jasným poselstvím – člověk dokáže překonávat těžké výzvy. Omezení je přitom jen jediné, a to v jeho představách. Zde na něj nenarazil. Místy je cesta tak uzounká, že se tam auto na „výdech“ stěží protáhne. Vnější pneumatiky se přitom již dívají přímo do strže, kudy si kleslí cestu bouřící ledovcová řeka.

V těchto chvílích se snažím myslet na něco zcela jiného než na nehezké představy „kutulu-lů“ a hrůzou stažený žaludek. Mám na to takové placebo, které si omílám jak mantru: „Právě jsi, Marouši, tažen osudem bez možnosti cokoli ovlivnit, tak se buď poddej a věř ve šťastnou hvězdu, nebo se otoč a upaluj domů.“ Bez velkého přemýšlení jsem si vybral, a tak opět mířím do Ascole.

Po cestě tam nás ještě na dvě hodiny zbrzdí valící se kamení, které nám Alláh posílá jako uvítací pozdrav odněkud z horních pater. Když se situace lehce uklidní a šutry zmenší svoji velikost, řidič se pouze pomodlí k všemohoucímu, sešlápne plynový pedál s vydatným protúrováním, což je jasné ověření, že je motor na svém místě, zařadí a vyrazí vstříc loterii. Já jsem

První závažný problém na nás čekal
ve výšce 7 200 metrů v podobě
třísetmetrového skalního výšvihu

zvolil jinou taktiku a ten třístametrový úsek proběhl po svých. Raději totiž uvidím aspoň na piko-sekundu, co mne zahubí, než být rozmačkáán v plechovce a ani nevědět, odkud to přišlo. Jistě, na případném výsledku se nic nemění, nicméně možnost výběru mi dávala lepší pocit.

Nakonec flotila džípů projela, dalo by se říci, bez ztráty kytičky. Jen jednoho nosiče na korbě řachl šutr do hlavy. Nicméně Pákistánec prokázal, že hlavu tady mají vsutku tvrdou, a jak Messi v Lize mistrů odhlavičkoval kámen k řece do údolí. Trocha krve, ale nic víc. Ve-čer si pak mohu se svojí lékárnou zahrát na doktora zachránce čili vyčistím ránu, dám náplast a pilulku na bolest, čímž se stanu v očích nosičů nefalšovanou hvězdou.

Poslední kilometry před vesničkou již projíždíme mezi políčky obehnanými vyskládanými kameny a štavnatou zelení dozrávající úrody. Malebnou krásu dokresluje odpolední horské slunce, které naplňuje krajinu zlatavě nachovou barvou s protáhlými stíny. Zároveň mi ve hrudi začne samovolně poposkakovat srdce s takovou nespoutanou bujarostí, jakou zažívá skotačící štěně honící se za vlastním ocasem. Ani jeden z nás neví přesně proč, ale těší nás to.

Po roce jsem zase zpět, jsem tu, v Ascole, ve středověké vesničce usazené pod bělostný-mi štíty. Na začátku několikadenního treku, který mě provede po úžasnými skvosty lemovaných ledovcích Baltoro a Abruzzi až pod vysněný Gašerbrum I. Zítra brzo ráno už vyrážíme po svých, tak jdu raději rychle spát. Dobrou...

Slunce nad hlavou a dýchám z plných plic

Tenhle text písničky od Olympiků si pamatuji z dětství a ve svém neotřelém provedení jsem si ho broukal jak zaseklé elpíčko stále dokola. Máte docela štěstí, že jste se mnou nešli tou ka-menitou cestou proti proudu ženoucí se řeky a přitom dlouhé hodiny neposlouchali stále totéž. Takže dnes už posílám pozdrav z kempíku v Pajju, což je oficiální vstupní brána na ledovec Baltoro. Je to poslední opuštěný ostrůvek, který nabízí s řídkou zelení trochu stínu. Ale i přes to málo je to blahodárná spása od sžíravého slunce. Pochod z Ascole sem sice trvá pouhé dva dny, ale po pravdě jsem slunečními paprsky usmažený na dobrých sto let dopředu.

Jak to tak bývá, útrapy se dají zaplácnout či vykoupit něčím, co vás potěší. Tady je řešení zcela jednoduché – kochám se výjimečnými výhledy na krásy, které dokázala příroda nebo pánbůh za sedm dní vytvořit. Hned za čelem ledovce se totiž zvedají dvoukilometroví žuloví konšelé, jmenovitě Great Trango, Nameless Tower, Uli Bihaio a tak dále. Už se těším na zít-řejší posun do Urdukasu, kdy zahnu již po ledovci více do údolí, kam teď není vidět. Co tam číhá, čeká nebo dřepí, se nechte překvapit. Jen doufám, že mě ráno políbí múza a přihraje

Bez pákistánských kluků a jejich zad, která nesla těžký náklad, by expedice vůbec nezačala

novou písničku. Teď jsem si mimochodem vzpomněl na jednu od našeho mistra neboli božského Káji: Oči má sněhem zaváté... Pomáhejte mi všichni svatí, ať mě napadne něco jiného.

Domov na ledu

Poslušně hlásím, po sedmi dnech branného cvičení a tortury v jednom jsme zdárně dokončili stodvacetkilometrový přesun z Ascole na ledovec Abruzzi. Přičemž v posledních hodinách našeho úspěšného pochodu nás pronásledoval se zarytou zavilostí přicházející nečas. Okolní svět s horskými kulisami zmizel, nebe se zatáhlo a začalo posílat bílé poslíčky. Píši tudíž s denním zpožděním po příchodu do base campu, jelikož včerejšek se dal označit za lehce hektický. Znamenalo to najít vhodný plac pro život na pět týdnů, vyrovnat ho pokud možno do

roviny a rozházet na něj stany. Vše pod diktátem nebes. Pak dohnat všechny nosiče, vyplatit jim bakšiš a poslat je do „háječka“ s příslibem, že za několik týdnů se snad znovu shledáme.

Takže máme vystavěný base camp na hřebeni kamenité morény, kterou z obou stran obtéká mohutný rozervaný ledovec. Výhledy na okolí se dají nyní označit za bídné, jelikož sněžit nepřestalo, takže kuchyň s jídelnou a tři stany připomínají spíše polární stanici utopenou v bílé pustině. Jen časté pády lavin dávají tušit, že kolem nás jsou nejspíš hory. Možná to vypadá, že jsme tu osamoceni jak ubožátka holátka v opuštěném hnízdě, ale pravda je jiná. Pod námi i výše po moréně jsou další tábory plné lidiček. Poláci, Španělé, Amíci, Skotové, Ukrajinci, Francíci... prostě kosmopolitní mišmaš. Je to daň za výběr a magnetismus osmitisícových kopců, které k sobě táhnou pohledy, a tím i kroky.

Správná otázka zní, kam se poděl klid hor. Nebojte, nezmizel, i zde se dá najít. Je jen třeba lehce změnit směr oproti hlavnímu proudu a následného ticha včetně krás si můžete vychutnat do sytosti. Takže expediční basecampový blázinec musím nějak skousnout a dívat se pouze za svým vysněným cílem, což je průstup panenskou stěnou Gašerbrumu I. A že svými podbíživými tvary jihozápadní strana rozhodně oplývá, na to se dá vzít jed. Jedná se o dráždidlo či cloumadlo trčící strmě do oblak, jasně hlásící pro okolí „jsem tu královna, vy červíčky“. Zároveň také svojí strmostí vysílá signál, že jediné stopy, na které pak při samotném výstupu narazíme, už budou pouze ty naše.

Nastává čas představit mé souputníky na cestách. Můj lezecký parťák a kámoš Zdenka Háek, řečený Háček neboli Hook, je slavný certifikovaný horský vůdce a lyžník, jenž se dle svých vlastních slov dokáže v kotrmelcích skutálet z čehokoli. Je téměř o deset let mladší, takže do jeho rukou vkládám naději, že mě při mém pátém pokusu tímto prvovýstupem konečně vytáhne nahoru.

Pak tady máme benjamína Ivo Repčíka, kterého jsme v průběhu treku překřtili na Papuchálka. Bylo to souhrou několika indicií. Již ve Skardu ho v oficíně řádně vylepali okolo uší včetně zátylku a nechali pouhou chocholku na vršku hlavy. Pak slunce zbarvilo jeho sokratovský nos do červeno-oranžova, a tím mu bylo definitivně propůjčeno roztomilé vzeřzení ptáčka papuchálkovitého. Jestli nevíte, jak takový opeřenec, žijící třeba na Hebridách, vypadá, probrouzdejte net. Jinak je Ivo profík přes lapání zvuků, ruchů a kdovíjakého lomozu. Čili pan zvukař pro filmový průmysl a také – světe div se – nadšenec do hor a lezení. Jen nás s tou svojí profesní obsesí každý večer neskutečně trápí, takže musíme namlouvat své pocity do takové chlupaté veverky, která vše zaznamenává. Dnes jsem mu našel italského parťáka, se kterým spojí své

Zahír a jeho michelinská outdoorová kuchyně

touhy a půjdou společně ruku v ruce vylézt na Gěžko takzvanou klasickou cestou. Mohu tedy říci, že jakožto „Kecal“ jsem zdárně prodal nevěstu Italovi a upřímně mu přeji ty vlahé večery s veverkou u nosu. Nicméně jsem rád, že otázka, s kým Ivo nakonec poleze, padl na solidního horala, rodáka z Dolomit. V kempu teď naprosto zavládla pohoda a karty jsou rozdané. V nejbližších dnech můžeme v klidu začít s aklimatizací. Ale přece ještě jedna činnost je blíž: ta, kterou právě teď volám do kuchyňského stanu: „Zahír, můžeš servírovat večeri.“

3. 7. 2017

Včera v jednu hodinu ráno se po ztichlém a do tmy zabaleném údolí rozléhal skřípavý zvuk našich maček. Jejich hroty se zakusovaly do ledu za našeho sípavého unisona. Kužel světla od čelovky nám vytvářel zúžené jeviště, kterým se Zdendou postupně stoupáme vzhůru nocí. Rozednění nás chytlo až na platu v šesti tisících, takže ani sžíravé slunce, dokonce ani děsivý ledopád, který jsme díky tmě tmoucí bezbolestně minuli, nás nebrzdily. Teď už čekáme ve stanu v nádherném amfiteátru obehnaném pěti vrcholy masivu Gašerbrum. Jednoduše skvost. Zítra lezeme výš a pak ještě výš, tak do 7 400 m n. m., abychom mohli prohlásit aklimatizaci za uzavřenou a svalili se rychle dolů. Následně nastane zcela jiný boj.

4. 7. 2017

S ranním kuropěním jsme vystartovali do chladivého rána. V noci lehce zasněžilo, ale čistá všudypřítomná bělost propůjčila horám elegantní sváteční šat. To jsem ovšem netušil, že se hodlají s čerty ženit a sněhu bude stále přibývat. Zítra raději mažeme dobrovolně dolů, jinak budeme lavinou nedobrovolně odvezeni.

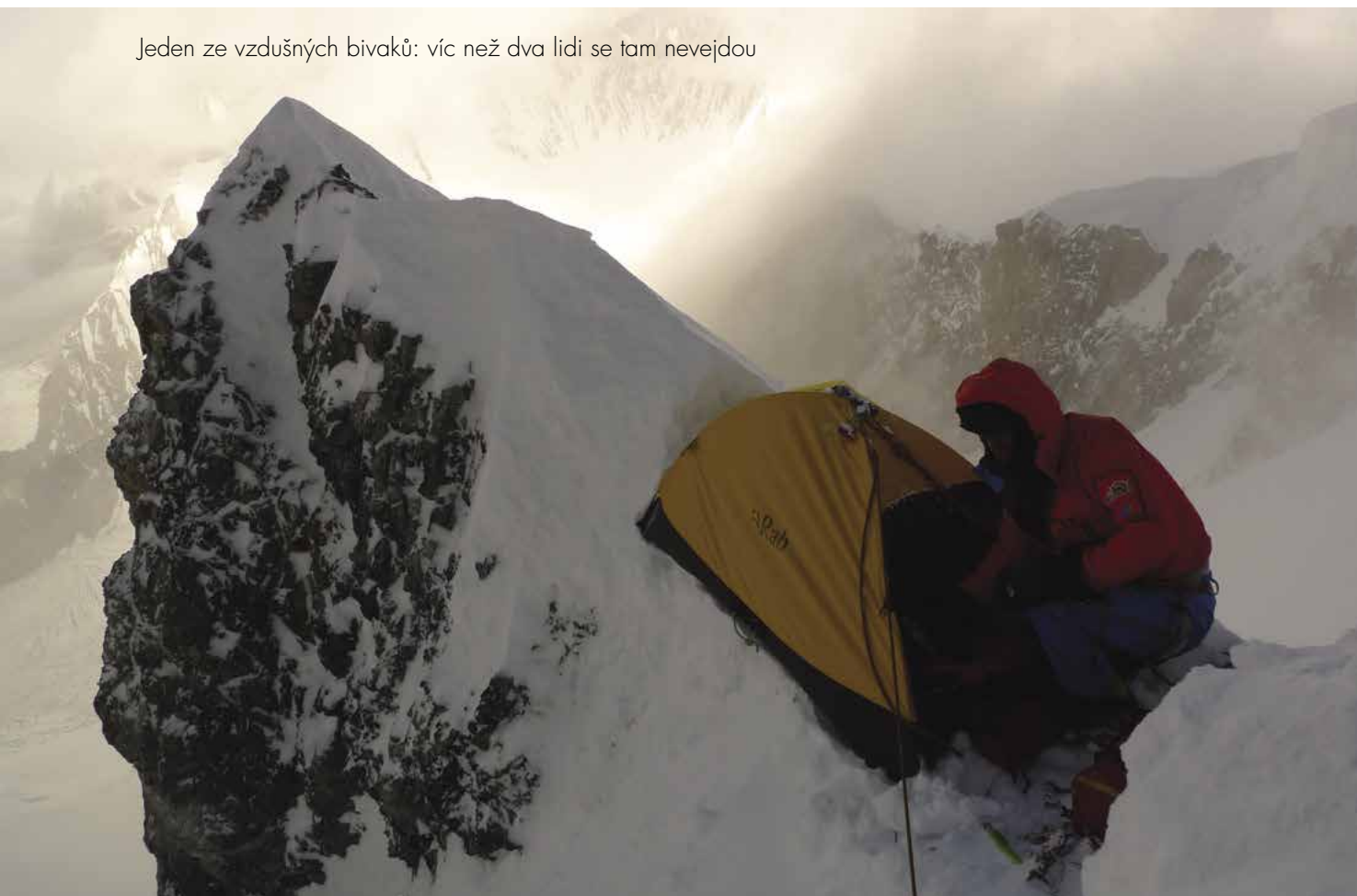
Pojďte do mě, „červenokrváci“!

Co v sobě vlastně obsahuje to magické slovo aklimatizace, kterým se donekonečna ohání horezecká banda snažící se drze a bez pozvání nakukovat pánubohu do oken? Bez ní to prý nejde a s ní máte aspoň jakous takous šanci, ale úspěch vám automaticky nezaručuje. K tomu je ještě třeba spousty souher, aby vytvořily konečný vítězný koktejl s rozřízlou jahodou na okraji pohárku, obrazně přeneseno do závěrečné vrcholové ňaminy. Pokud je aklimatizačka špatná, odbytá nebo nedostatečná, jste takzvaně v říťce a můžete přemýšlet třebas o životě chrousta, ovšem na vrcholový úspěch zapomeňte.

A-kli-ma-ti-za-ce! Jednoduše řečeno přivyknutí místům, která nejsou naším standardním prostorem pro bytí. Dokonce jim novinářské floskule přičly přívlastky jako zóna smrti či místo, kde se nedá dlouhodobě přežít. Sranda je, že slovo dlouhodobě evokuje spíše něco jako rok

nebo měsíc, prostě čas, který si nějak s rozmyslem stanovíte. Blbost. Ve skutečnosti se jedná o velice omezený časový úsek, který je podmíněn dobrým etablováním na prostředí. To je ještě umocněno enormním výdejem energie. Samotná délka je pak natažena či zkrácena čistě individuálně, dle dispozic jedince. Přesto i pro ty nejzarytější držáky jde maximálně o několik dní, než dojde k totálnímu vyčerpání. Takže chcete-li ve vyšších patrech něco dělat, je nezbytnost být dobře aklimatizován. Pak máte aspoň jistotu, že při vystavení dlouhému pobytu ve výšce nebudete scházet na nemožnost dýchat, ale i na jiné zlořilosti, jako třeba ztrátu mobility, protože došla energie, následně pak na neschopnost vytápnět tělesnou schránku ze stejného důvodu a tím udržovat životní funkce v provozu.

Jeden ze vzdušných bivaků: víc než dva lidi se tam nevejdou

A jak tedy mohu energii lidově řečeno nakoupit? Organismus si musí poradit s nelehkým hlavolamem, kdy kyslík je sice na prodej, ale jeho molekuly jsou od sebe víc rozptýleny kvůli nižšímu tlaku... Standardním modelem je tělo vystavit postupné výškové zátěži na únosnou dobu a následně zpětný návrat na místo, které máme již dobře zafixované. Čili kde se cítíme „dobře“. Pozor, neznamená to, že pokud už jsem přivyklý na pět tisíc, tak tím můžu označit prostor za klidový nebo relaxační. Je třeba stále počítat s tím, že při prudším pohybu okamžitě lapáme po dechu s otevřenou pusou, připomínajíc kapra chyceného v síti, přitom šíša může navíc dělat své pampadá, kdy svět se najednou roztočí o nějakou tu otáčku rychleji.

Před námi se otevřela skalní bariéra v 7 700 metrech, která bez velkého přemýšlení znamenala lezecký průšvih

To vše je zcela normální. Neoddiskutovatelným faktem je, že jsme přece jen z 95 % lidé nížinatí, žijící na celém světě do pár stovek metrů nad mořem. Tamti menšinoví „horňáci“ mají sice lehký náskok, ale zase jen do výšky, ve které se běžně pohybují. Vše nad tento jejich prostor podléhá i pro ně stejnému martyriu jako pro „dolňáky“ z níže položených míst.

Takže teď modelově udělám výstup z pěti tisíc do šesti. Předpokladem je, že výchozí výšku mám již bez problémů zažitou. Dorazím nahoru, tam přespím a druhý den tradá zpět dolů. Nejkritičtější okamžikem není dostat se vzhůru, ale následný spánek, kdy se úder srdce automaticky sníží na náš běžný rytmus v místě, odkud jsme předchozí den vystoupali. Což je v té chvíli nedostatečné pro přísun potřebného množství O_2 . Tyto horečnaté okamžiky, kdy mozek hlásí „dusíš se“, mohou vést až k přehnané reakci s typickými příznaky motání jak po pěkném flámu, s mžitkami před očima, nevolností a slabostí. V horších variantách přichází otok mozku či edém plic.

Citlivost na změnu prostředí je každému z nás dána do vínku sudičkami. Na ledasco jsme schopni přivyknout, ale svoje vlohy nepřetlačíme. Co je dáno, je tam, a co není, nelze se naučit jak ze slabikáře. Nejjednodušší příklad znáte ze svého okolí. Někdo odjede z domova na dovču, načež několik dní nepřichází tamto „kýžené“ a nešťastník připomíná spíš pátrací balón s vyvalenými očima než lidskou bytost. Nebo zcela opačně je jak průtokáč bez zastavení. A to ani nemusíme lézt kdovíkam k oblakům. Ale zpět k horám.

Nikde není psáno, že ten či onen má dispozice k adaptaci předplacené. Každý to musí zkusit sám za sebe a výsledek se s jistotou dostaví. Bohužel někdo má smolíka a jeho organismus tvrdě bojkotuje změnu, což se přetočí do nevyžádané reakce namířené proti sobě samému. Neříkám, že to není od milovaného tělípka veskrze rozumný obranný mechanismus: „Proč tam lezeš, vypadni, nemáš tam co dělat.“ Ale to bychom nesměli být my lidé pokustóni, z valné většiny schopní adaptace.

Jednou z příčin, proč nám nahoře není kdovíjak do skákání (vynechávám ty, kteří svůj boj jednoduše nemohou vyhrát), je momentální nedostatek červených krvinek v „krvákovém řečišti“. Prý se potvory začnou tetelit až při delším pobytu ve výšce. Bádavé hlavy vysledovaly, že celý proces od chvíle, kdy náš stroj pod pohružkou, že se dusí, spustí alarm a výroba krvinek povolna vystoupá na plné obrátky, trvá přibližně čtrnáct dní.

Takže přeskočme čekání a vstupme do momentu, kdy už vše frčí a máme dostatek požadovaných červených dealerů. Pak můžeme začít lézt či stoupat za svým pošetilým cílem, že na vrcholu snad spatříme něco výjimečného. Avšak na vršíčku velkém jak komáří zadouch je

většinou jednak kosa a pak opuštěnost. Jednoduše prd. Jediné, na co se pak člověk paradoxně těší, je, kdy už odtamtud vypadne. Takže proč lézt na kopce? Odpověď si pro vás snad připravím do příště jakožto svůj domácí úkol.

Jinak dnes jsme se vrátili po třech dnech z naší aklimatizace do base campu zpráskaní jak psi. Počasí se svévolně rozhodlo hrát s námi předem nedomluvenou hru. Můj vyzkoušený model proti zažitým mantrám, které jsem před chvílí s nádechem sofistikovosti meldoval, spočívá v šokovému úprku nad sedm tisíc a tam přespát dvě noci, případně zdechnout. Tento však vzal nakonec pod tlakem okolností za své. Tentokrát bylo výhodnější seběhnout dolů, než být odvezen lavinou. Rozumný krok byl za nás učiněn vyšší mocí. Přesto, doufám, nikdo nepochybuje, jací jsme to kluci šikovní, co mají za ušima, že? Ano, mluvím o nás třech – čili já se Zdenou, a dokonce i Ivo Papuchalk usoudil k obratu a slétl se svým novým dolomitským skokanem Jumpym nazpět do base campu. Teď nezbývá než sklopit uši a čekat.

Koneckonců času hafo. Máme teď pod kůží vstříknutých 600 metrů s přespáním a snad v následujících dnech počasí povolí. Pak vyrazíme se Zdenoušem nad tu požadovanou hranici sedmi kiláků. Už nepůjdeme na plato, ale vybrali jsme si jižní kuloár v krásném předvrcholu Gé jedničky, strmě rostoucí téměř od našich stanů. Nevím, zda je vůbec vylezený, či nikoli, nakonec je to jedno, hlavně že nemusíme jít znovu přes rozbitý ledopád. Doufám, že tím dáme té zpropadené aklimatizaci vale. Také Ivo vyrazí z bloků, a to s mezinárodní grupou „Frrr, Talošů, Ukáček, Špendlíků“ na Gé dvojkový hrbelek.

Zdravím z Abruzziho ozdravovny, kde čerstvý vzduch je všude kolem a výhledy téměř stejně neuvěřitelné jako v obrázkové knížce, která je zašoupanutá u mého tatíka v knihovně.

Loupeživý kšeft

Dvě hodiny ráno a otravný zvuk mě žene ze sladkého spánku do nepřátelského bdění. Nééé... ještě chvilku. Snažím se zastavit nezadržitelné. Přitom stačí tak málo, prostě se zachumlat, otočit na druhý bok a odložit vše, co se dá, až na někdy potom. Ze spacáku mi kouká akorát nos. Malý otvor kolem něj, kudy dýchám, je obehnán škraloupem ledu. Tak do tohohle vstávat nehodlám. Obzvlášť když jsem si vědom i v tom matně blouznivém polospánku, že v následujících okamžicích, a to ne nějakých chvilkách, ale celých dnech, mě nic pohodového nečeká. Zajímavé, s jakou lehkostí se spřádají plány den před výbuchem a jak bolestně se rodí v daném okamžiku.

„Chtěl jsi to, tak proč se tak vzpouzíš? No jo, ale vždyť...“

Má mysl stále marně hledá únik, jak zatlačit alarmující svědomí. Vždyť rozhodnutí vzešlo ze svobodné vůle a hlavně z chuti se poprat o další den. Teď to mám najednou zamáznout, když je odhodlání vystaveno teprve prvním a zdánlivě nejlehčímu kroku? Prrr, vstávej lenochu a hybaj do strojů.

Otvírám zip spacáku a sedám si ve stísněném prostoru stanu. Přitom drcnu hlavou do tropika a jako ranní pozdrav nebo spíše facka se mi do tváře začne sypat zmrzlá jinovatka z opláštění hadrového domečku. Fuj!

Stan u zmrzlého nosu

Okamžitě využívám své nevole a se škodolibou radostí ji posílám dál do vedlejšího opida: „Zdendó, vstávej.“ Nelibé zabručení mě zahřálo u srdce. Jakmile se stane vědomí předchozí opuštěnosti ve strádání věcí veřejnou, není již tak palčivé a drobí se na menší bolístku. Pravda pravdoucí.

O hodinu později již šlapeme ztichlým ledovcem. Každý v sobě máme hrnek čaje, misku kukuřičného lupení a také vědomí, že vše, co nás v následujících dnech čeká, je rozhodně od začátku moc skvělý nápad. Tak hurá na něj.

Chlad a opuštěnost, nahoru i dolů, všude daleko

Ještě než naše kroky začaly směřovat tímto směrem, předcházela tomu, kulantně řečeno, myšlenková rozvaha. Potřebovali jsme se dostat nad sedm tisíc metrů, vyspat se tam a seběhnout nazpět do base campu, abychom mohli jednu fázi výpravy označit za uzavřenou. Tím bude dán tělu požadavek na tvorbu červených krvinek. Ale rozum se stavěl na zadní, že pochodové cvičení přes popraskaný ledovec, nad nímž se zvedají štítý Gašerbrumů, už podruhé nehodlá absolvovat. Co s tím? Hlava vymydlená, přesto nakonec našla schůdnou variantu.

Půjdeme jen kousíček od stanu rozložitým Abruzziho ledovcem, který je bez jakýchkoli viditelných záludností, až pod jižní vrchol gašerbrumského masivu. Jedná se o takový svébytný předvrchol či hrbek „Ghé-eins“, zvedající se více než dva kilometry od ledovce. Vede přes něj cesta od Poláků a Španělů, směřující dál na hlavní vršek. Ještě jižněji ho pak obchází původní americká výstupová trasa. My jsme mezi těmito trasami našli nedotčený kuloár. Jupí jej! A to je ten avizovaný dobrý nápad. Tím měla být naplněna ambice udělat zadobře lezecké duši a aklimatizačnímu mechanismu. Od nás se naopak chtělo býti v daných okamžicích rychlí a účelní.

Samotný kuloár je od hřebenových séraků a převějí rozšiřující se trychtýř, spadající do spodní části, kde je soustava drobných járků, rozčleněná skalními výběžky. To je v jistých okamžicích dost blbá kombinace vedoucí k tomu udělat ze sebe živý terč. Totiž cokoli shora spadne, ať kamínek nebo vločka, má o dva kiláky níž sílu granátu nebo vagónu sněhu.

Naše strategie byla využít síly ranního mrazivého sevření až do doby, kdy sluneční paprsky olíznou vršek. Využít do puntíku vymezeného času a upalovat strání až tam, kam dech dovolí. Pak urychleně najít místo, kde budeme jakžtakž chráněni, potichouнку čekat do dalšího rána, kdy se bude opakovat stejný model. Plácky na bivakování jsme si předem odhadli. Ve vzduchu visí nedopovězené, zda se odhad nemine s realitou. Pak bychom byli jednoduše chyceni v nedbalkách, respektive v „průserkách“. Nemáme tedy prostor na zbytečné porady a souběžně začínáme lézt padesátistupňovým zmrzlým firmem. Čas leť a my se ho snažíme dohnat.

O pět hodin později jsme o dvanáct set metrů výš. Svah se přiostril a první poslíčci putují hvízdavě kolem nás. Jen tak mezi zuby akorát procedí zzzmizte. Je teprve devět hodin, ale jsem utahaný jak štěně. V jedné části pravé okrajové hrany žlabu, lehce vyčnívající nad okolní strmost terénu, je místo naší spásy. Vyřezáváme se Zdendou sněhové kvádry a dle návodu vlaštovek je lepíme tak, abychom dorovnali sklon svahu. Tím vzniká pidiploška, hnízdečko pro náš

stan. Ten na ni během chvilky stavíme. Přestože se slunce teprve začíná rozpalovat ve svém pracovním procesu, my už nestydatě chrundíme ve fusacích, jako by byla nejhlubší noc.

Další brzké ráno pokračujeme, ale vše se zpomaluje. Důvodem není ani tak výška, spíše firm měnící se na tvrdý led, a ještě hůř, na sypký cukr. Jedinou oporu na zapření nohou či zaseknutí cepínů lze hledat v naší víře, že zrovna teď to má držet a basta. Den pro nás opětovně končí úderem desáté dopoledne pod nafoukanou převějí připomínající obrovský nos. Ta je na samém začátku hřebínku pokračujícího dál vzhůru až k jižnímu vrcholu. Dalších 500 výškových metrů odškrtnuto a jde se spát.

Třetího úsvitu očekáváme, že bez problémů vystříháme zbylé metry. Skeptický realista ovšem správně tvrdí: čekej vždy ty horší možnosti a možná budeš mile překvapen, když se některá z nich nenaplní. Jo, ale nikdo mi nevyvrátí, že s optimismem se prostě žije jednodušeji. Nicméně jsme narazili. Naše hrabání ve sněhové vatě do půli stehen spíše připomínalo bezradné mrskání končetinami brouka převráceného na krovky. A metrů nepřibývalo. Pro šanci posunu vzhůru bylo nutné se nebezpečně přiblížit k hraně převěje. Tam měl sníh utemovanější ráz a kroky se neztrácely v neznámu. S dávkou sebezapření to jakžtakž šlo, ale šťestí nelze pokoušet donekonečna.

Stalo se předvídatelné. Vzduchem zaznělo zlověstné prasknutí, jako když zlomíte kost nebo tlustou větev, a tuny sněhu se daly do pohybu. Vše se odehrálo jak ve zpomaleném filmu, přestože se jednalo o zlomek vteřiny. Cítil jsem, že ztrácím oporu pod nohama, a kredenc sněhu, na které jsem stál, se sune nezadržitelně dolů. V posledním možném okamžiku, buď shodou náhod, nebo zažitého reflexu, se odrážím z odtrhnuté převěje. Připomíná to scénu z Pána prstenů, kdy Legolas, na rozdíl ode mne s elegantní lehkostí, odskakuje od zbytků pod ním se bortícího mostu. Já padám na bok a začínám se kutálet strání, přitom registruju lehký chaos v Háčkově pohybu. On samozřejmě čekal, že zmizím za hranou a bude muset zalehnout do protiváhy, aby lanem zastavil můj pád. Situace se ale vyvinula zcela opačně. Mé tělo, připomínající pytel harampádí, se valí na stejnou stranu, kde stojí Zdenda. Vyhlídky na zastavení se tím výrazně zhoršují. Nabízí se spíše alternativa dvou brambor kutálejících se sedmdesátistupňovým svahem. Ovšem kde je ubráno, může být i dáno. Hluboký sníh mě zastavuje.

Bez váhání se hrabu na nohy a vytahuji ty nejzemitější kletby, přičemž hrozím pěstí neviditelnému škarohlídovi. Pak se dívám na Zdendu, u nějž se překvapení stabilizovalo do úsměvu. Šlapu dál, jen s malinko větším odstupem od hladové díry. Kolem deváté dolézáme na

vrcholový hřeben v 7 100 metrech a kopeme díru pro svůj maličkatý stan. Slunce pozvolna vylézá nad naše hlavy, což v našem přetočeném denním rytmu znamená nejvyšší čas jít spát. Jsme vlastně takoví horolezečtí upíři. Dnes nemám ani tak pocit znavenosti z pohybu jako spíš vnitřního opotřebení nejmíň na sto dvacet let.

Přesto než oba zavíráme oči, užíváme si výjimečné krásy. Svět najednou vyrostl a zešpičatěl. Hluboko pod nohama se klikatí páteř ledovcového draka a výhledy se táhnou od čínského Karakóramu a indického Kašmíru až po západní Himálaj stovku kilometrů od nás. Tam trčí jak diamant majestátný Nanga Parbat. Snažím si uměle vybavit pocit, když jsem před lety stál na

S přibývajícím výškou se otevírá výhled na zmrzlou, špičatou krásu

